

บทนำ

บทที่ 1

1.1 ความเป็นมาของปัญหาวิจัย

ตั้งแต่ครั้งเปลี่ยนแปลงศูนย์อำนาจทางการเมืองเมื่อปี พ.ศ. 2475 จากพระมหากษัตริย์มาอยู่ที่กลุ่มข้าราชการนั้น กลุ่มทหารเป็นผู้ใช้อำนาจทางการเมืองอย่างแท้จริง และเป็นฝ่ายกุมอำนาจเหนือฝ่ายพลเรือนตลอดมา ดังจะเห็นได้ตามเหตุการณ์ ตั้งแต่เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2475 จนถึงวันที่ 14 ตุลาคม 2516 นอกจากนี้จากประวัติศาสตร์การเมืองไทยนั้น ปรากฏว่ามีการปฏิวัติรัฐประหารทุก 4 ปี กล่าวได้ว่าการเมืองไทยจึงถูกครอบงำโดยทหารซึ่งเป็นองค์กรที่มีความเข้มแข็งมาก ทำให้ความรู้สึกและความเคยชินต่อการมีทหารปกครองเกิดขึ้น นอกจากนั้นในบรรดานายทหาร ซึ่งยึดอำนาจทางการเมืองด้วยการปฏิวัติรัฐประหารส่วนใหญ่มักจะเป็นนายทหารซึ่งสำเร็จจากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าแทบทั้งสิ้น ทำให้กลุ่มทหารบกได้เปรียบกลุ่มอื่นในการเข้าสู่อำนาจทางการเมืองตลอดมา ดังนั้นจึงเป็นที่น่าให้ความสนใจที่จะศึกษาถึงนักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ซึ่งถือเป็นแหล่งที่มาอันสำคัญของทหารบกไทย ว่าจะมีทัศนคติทางการเมืองเป็นอย่างไร สอดคล้องกับความเป็นประชาธิปไตยในปัจจุบันนี้หรือไม่ มีวัฒนธรรมทางการเมืองหรือมีความสำนึกทางการเมืองอย่างไร และมีส่วนช่วยพัฒนาการเมืองหรือไม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสภาวะการณ์ปัจจุบัน ประเทศไทยกำลังอยู่ในการปกครองของทหาร ภายหลังจากที่คณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติได้ทำการยึดอำนาจเมื่อ 23 กุมภาพันธ์ 2534 แล้ว ยิ่งเป็นที่น่าให้ความสนใจว่านักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าเหล่านี้มีท่าทีที่เป็นฝ่ายสนับสนุน ก่อปฏิวัติ หรือเป็นอุปสรรคต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอย่างไร

ประเด็นที่น่าสนใจในการศึกษาเรื่องนี้ก็คือ การเมืองของประเทศไทยภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองได้ตกอยู่ใต้การนำของทหาร ทหารได้เข้ามามีบทบาททางการเมืองเป็นเวลานานหลายยุคหลายสมัย ทำให้ไม่สามารถแยกทหารออกจากการเมืองไทยได้ และปรากฏด้วยว่า ผู้มีอำนาจทางการเมืองและการทหารไทยมักจะได้แก่นายทหารในกองทัพมากกว่านายทหารจากเหล่าทัพอื่น และมักจะเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าเป็นส่วนใหญ่ เมื่อนายทหารบกเหล่านี้กลายเป็นผู้มีอำนาจทางการเมืองต่อไป ก็จะเป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อการกำหนดอนาคตทางการเมืองไทย

นอกจากนี้ยังเป็นที่น่าสนใจศึกษาถึงปัจจัยสำคัญ ที่ทำให้ทหารเข้ามามีอำนาจในระบบ การเมืองไทย ทั้ง ๆ ที่ในความเป็นจริงแล้ว หน้าที่หลักของทหารควรมีแต่เพียงทำการป้องกัน ประเทศ (defence function) เท่านั้น การทำความเข้าใจประเด็นปัญหาดังกล่าวนำที่จะได้ พิจารณาไปถึงต้นตอของปัญหา ว่ามีปัจจัยอะไรที่มีบทบาทสำคัญต่อพฤติกรรมในการเรียนรู้ของทหาร ซึ่งทำให้ทหารเกิดความสำนึกว่าจำเป็นต้องเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง การศึกษาในประเด็น เหล่านี้จะช่วยให้เห็นถึงสภาพการเรียนรู้ทางการเมืองของนายทหารบก และอิทธิพลของวัฒนธรรม ทางการเมืองไทยที่มีต่อการเรียนรู้ทางการเมืองของนักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ผู้ซึ่งจะ สำเร็จการศึกษาออกมาเป็นนายทหารหลัก (key officers) หรือผู้นำทางการเมืองของไทยต่อไปในอนาคต

1.2 ความสำคัญของการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายสำคัญที่จะชี้ให้เห็นว่า ความสำนึกทางการเมืองและการ เรียนรู้ทางการเมืองของนักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า น่าจะมีความเป็นประชาธิปไตยมากกว่า ในอดีตที่ผ่านมา และศึกษาต่อไปว่าผู้ซึ่งจะต้องไปเป็นนายทหารชั้นผู้นำและเป็นนายทหารหลัก (key officers) ของกองทัพไทยนั้น ได้รับการเรียนรู้ทางการเมืองมาในลักษณะอย่างไร มี ปัจจัยอะไรบ้างที่สนับสนุนหรือเป็นอุปสรรคต่อระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย เพื่อที่จะได้ ใช้เป็นแนวทางแก้ไขให้วัฒนธรรมทางการเมืองของนักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้ามีลักษณะของ ความเป็นอาณานิคมน้อยลง นำไปสู่การพัฒนาให้เป็นไปในทางสอดคล้องและสนับสนุนการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยของไทยมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้การศึกษาเรื่องนี้ยังเป็นอีกวิธีการหนึ่งที่จะทำ ให้ทราบถึงสภาพการณ์ที่เป็นจริงของการเมืองไทย นอกเหนือไปจากการศึกษาพิจารณาเฉพาะ ทางด้านตัวบทกฎหมายหรือรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้เพราะว่าการที่จะศึกษาแต่เพียงรูปแบบทางโครงสร้าง แต่เพียงอย่างเดียวอาจไม่สามารถอธิบายปรากฏการณ์ทางการเมืองได้อย่างถูกต้อง การศึกษา ทรรศนคติและพฤติกรรมทางการเมืองของบุคคลที่มีความสำคัญทางการเมือง จะเป็นเครื่องช่วยให้ เกิดความรู้ความเข้าใจตามสภาพที่เป็นจริงมากขึ้น

การศึกษาเรื่องนี้มุ่งไปที่การทำความเข้าใจแบบแผนของทัศนคติทางการเมือง ความ สำนึกทางการเมืองและพฤติกรรมทางการเมืองของนักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ตลอดจนถึง การเรียนรู้ทางการเมือง สภาพแวดล้อม ขั้นตอนของการเรียนรู้ทางการเมืองของนักเรียน

นายร้อยพระจุลจอมเกล้า กระบวนการเรียนรู้ทางการเมืองและสถาบันที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ทางการเมืองของทหารไทย สาเหตุที่ทหารเข้าสู่การเมืองไทย และอุดมการณ์ทางการเมืองของทหารไทย ทั้งนี้เพื่อวิเคราะห์ว่า กระบวนการเรียนรู้ทางการเมืองของทหารไทยนั้นมีความอย่างไร สถาบันใดที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ทางการเมืองของทหารไทยมากที่สุด นอกจากนั้นยังเป็นผลทำให้เกิดความต้องการที่จะสำรวจทัศนคติทางการเมือง และความคิดเห็นของนักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าว่ามีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองมากน้อยเพียงใด

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษาเรื่องความรู้และความสำนึกทางการเมืองนั้นมีวัตถุประสงค์ เพื่อที่จะทราบถึงกระบวนการเรียนรู้และความสำนึกทางการเมือง ตลอดจนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างส่งผลต่อพฤติกรรมการเมืองของนักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โดยมุ่งพิจารณาในประเด็นสำคัญดังนี้

1. แบบแผนความสำนึกทางการเมืองของนักเรียนนายร้อย จปร.
2. กระบวนการเรียนรู้ทางการเมืองของนักเรียนนายร้อย จปร.
3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างความสำนึกทางการเมืองของนักเรียนนายร้อย จปร.
4. แนวความคิดเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาประชาธิปไตย

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการเขียนวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ได้แก่การศึกษาเฉพาะประเด็นความสำนึกทางการเมือง และการเรียนรู้ทางการเมืองของนักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ดังนั้นการรวบรวมข้อมูลและข้อเท็จจริงตลอดจนข้อเสนอแนะอาจไม่ครอบคลุมรายละเอียดได้มากเท่าที่ควร และความไม่สมบูรณ์ย่อมอาจมีอยู่อย่างไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ การที่มีเวลาจำกัดทำให้ไม่สามารถศึกษานักเรียนทั้ง 3 เหล่าทัพ คือนักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า นักเรียนนายเรือและนักเรียนนายเรืออากาศได้ทั้งหมด ประกอบกับการศึกษาเรื่องนี้ต้องการศึกษาถึงทัศนคติทางการเมืองของนายทหารบก จึงมุ่งศึกษาเฉพาะนักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าซึ่งถือเป็นนายทหารหลักของกองทัพบกต่อไป แต่เพียงประการเดียว และจะศึกษาในแง่ของทัศนคติของนักเรียนนายร้อยทหารบก ซึ่งจะมีผลต่อการเมืองไทยอย่างไรบ้างเท่านั้น

ดังนั้น ขอบเขตงานการวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งศึกษาเฉพาะทัศนคติทางการเมืองของนักเรียน นายร้อยทหารบกเท่านั้นด้วยแบบสอบถามที่สร้างขึ้น โดยสำรวจความคิดเห็นจากนักเรียนนายร้อย โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าจำนวน 976 คน รวม 5 ชั้นซึ่งได้แก่นักเรียนชั้นปีที่ 1 จำนวน 199 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 195 คนชั้นปีที่ 3 จำนวน 198 คน, ชั้นปีที่ 4 จำนวน 191 คน และ ชั้นปีที่ 5 จำนวน 193 คน โดยจะทำการสุ่มตัวอย่างจากนักเรียนนายร้อยจำนวน 600 คน (ร้อยละ 61.47 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด) ซึ่งประชากรวิจัยมีจำนวนทั้งสิ้น 600 คน อันได้แก่นักเรียนนายร้อยทั้ง 5 ชั้นนั้น น่าจะเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยหาข้อมูลถูกต้องใกล้เคียงกับข้อเท็จจริง ถ้าเราทราบความคิดเห็นและทัศนคติทางการเมืองของนักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ว่ามีอยู่อย่างไรแล้วจะช่วยให้เราพอจะคาดคะเนแนวโน้มทางการเมืองในอนาคตของประเทศไทยในส่วนที่เกี่ยวข้องระหว่างทหารกับการเมืองได้ส่วนหนึ่ง นอกจากนั้นยังทำให้เราสามารถแก้ไขวิธีการอบรมเรียนรู้ทางสังคม และการเมืองภายในโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าให้เหมาะสม เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยต่อไป

1.5 แนวความคิดทางทฤษฎี

ในการศึกษาเรื่องการเรียนรู้ และความสัมพันธ์ทางการเมืองของนักเรียนนายร้อย โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้ามีแนวความคิดสำคัญที่เกี่ยวข้องอยู่ 3 แนวความคิด คือ

1. แนวความคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางการเมือง ความสัมพันธ์เป็นสภาวะจิตใจเป็นส่วนหนึ่งของความรู้ของบุคคล การรับรู้ดังกล่าวนั้นมักจะเกิดขึ้นเป็นเบื้องต้นก่อนการมีพฤติกรรม ซึ่งถ้าเราจัดลำดับพฤติกรรมของความสัมพันธ์นั้นเราจะพบว่าจะต้องมีการรู้ และจะต้องมีความรู้สึก หลังจากนั้นจึงได้มีพฤติกรรมเกิดขึ้น การศึกษาวิจัยเรื่องนี้จะนำเอาแนวความคิดว่าด้วยการรับรู้ของบุคคลเป็นกรอบในการศึกษา

2. แนวความคิดเกี่ยวกับการอบรมกล่อมเกลารวมทั้งวัฒนธรรมทางการเมือง เพราะเป็นกระบวนการเรียนรู้ทางการเมือง ในกระบวนการเรียนรู้ทางการเมืองนั้น จะมีสถาบันต่าง ๆ ในสังคม เช่น สถาบันศาสนา โรงเรียน กลุ่มอาชีพ สมาคม สื่อมวลชน พรรคการเมือง หรือสถาบันต่าง ๆ ของรัฐ

อัลมอนต์ ได้อธิบายว่า วัฒนธรรมทางการเมืองเป็นแบบแผนของทัศนคติและความเชื่อของบุคคลที่มีต่อระบบการเมืองและส่วนต่าง ๆ ของระบบการเมืองประกอบด้วยความโน้มเอียงเกี่ยวกับการรับรู้ของผู้นั้นในระบบการเมืองหนึ่ง ๆ

จากการศึกษาในเรื่องวัฒนธรรมทางการเมืองของประเทศสหรัฐอเมริกา โดยอัลมอนต์ และเวอร์บา พบว่า การศึกษาทำให้คนมีความรู้เรื่องการเมืองและมีความเชื่อมั่นสูงในบทบาททางการเมืองของตน สถานศึกษามีบทบาทอย่างสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ค่านิยม และบุคลิกภาพผู้ที่เข้ามาศึกษา และก่อให้เกิดวัฒนธรรมทางการเมืองที่แตกต่างไปจากบุคคลที่มีการศึกษาแตกต่างกัน เช่น บุคคลที่มีการศึกษาสูงย่อมจะมีความสนใจทางการเมืองและเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าบุคคลที่มีการศึกษาต่ำ การศึกษามีอิทธิพลต่อโครงสร้างทางการเมืองในหลาย ๆ ด้านอย่างเห็นได้ชัด นับตั้งแต่ต้นนโยบายทางการศึกษาไปจนถึงเนื้อหาและกระบวนการเรียนการสอนของแต่ละระบบ กระบวนการกล่อมเกลาทางการเมือง (political socialization process) จึงเป็นกรอบความคิดสำคัญอีกอันหนึ่งที่จะนำมาเป็นกรอบในการทำ ความเข้าใจการก่อเกิดทัศนคติและความสำนึกของนักเรียนโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

3. หากพิจารณาในรายละเอียด ในกระบวนการกล่อมเกลาทางการเมืองนั้นประกอบไปด้วยกระบวนการเรียนรู้ (learning processes) ย่อย ๆ อีกจำนวนมาก แนวความคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ทางการเมือง ซึ่งเป็นกระบวนการที่บุคคลเกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ "การเมือง" และได้มาซึ่งทัศนคติ (attitudes) ค่านิยม (values) ความเชื่อ (belief) ตลอดจนบทบาทและความรู้ความสามารถทางการเมืองของแต่ละบุคคล ระบบการศึกษาเป็นตัวการที่สำคัญในการทำให้การปลูกฝังสิ่งเหล่านี้แก่นักเรียนโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า อย่างเป็นแบบเฉพาะตัว ซึ่งในการศึกษาวิจัยเรื่องนี้จะได้พิจารณากระบวนการเรียนรู้ทางการเมืองในบางประการมาเป็นกรอบความคิดในการศึกษาวิจัยด้วย

1.6 สมมติฐานในการวิจัย

มีคนจำนวนไม่น้อยเคยคิดและสงสัยเสมอว่า นักเรียนนายร้อยโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าที่มีการเรียนรู้ทางการเมืองการปกครองที่เหมาะสมกับการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยของไทยหรือไม่ ปัจจุบันนี้นักเรียนมีทัศนคติในทางการเมืองแบบใด มีความสำนึกทางการเมืองอย่างไร เป็นแบบประชาธิปไตยหรืออำนาจนิยม เชื่ออำนาจต่อระบอบการเมือง

การปกครองแบบประชาธิปไตยของไทยมากน้อยเพียงใด การเรียนรู้และอบรมกลุ่มเยาวชนแต่ละชั้นปีจะส่งผลให้ความสำนึก และทัศนคติทางการเมืองเปลี่ยนแปลงไปบ้างหรือไม่ ซึ่งผลการวิจัยของร้อยโทหญิง ทรรศนีย์ บัจจุสานนท์ ซึ่งได้ศึกษาเรื่องการเรียนรู้ทางการเมืองของนักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เมื่อประมาณ 16 ปีที่ผ่านมา พบว่า นักเรียนนายร้อยมีทัศนคติเป็นลักษณะอำนาจนิยมมากกว่าประชาธิปไตย จากการเปลี่ยนแปลงอันรวดเร็วในทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และการสื่อสาร น่าจะมีผลอย่างสำคัญต่อกระบวนการกลุ่มเยาวชนทางการเมืองของนักเรียนนายร้อยโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า นั่นคือ มีผลกระทบต่อทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อ และความสำนึกทางการเมืองของพวกเขา การวิจัยเรื่องนี้จึงมุ่งที่จะทำความเข้าใจรายละเอียดในประเด็นเหล่านี้อีกครั้งหนึ่ง โดยมีสมมติฐานในการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ส่วนใหญ่แล้วนักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า มีความสำนึกทางการเมืองระดับสูง
2. นักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าที่เรียนอยู่ชั้นสูงกว่า จะเป็นผู้ที่มีความสำนึกในการปกครองระบอบประชาธิปไตยมากกว่าผู้ที่เรียนชั้นต่ำกว่า
3. นักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าที่มีความสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงกว่า โดยพิจารณาผลการเรียนและผลการประเมินค่าลักษณะทหาร จะมีจิตสำนึกทางการเมืองสูงกว่านักเรียนนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ

1.7 ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่องนี้เป็นการศึกษาแบบสำรวจ (survey research) เพื่อศึกษาแบบแผนของความรู้สึกรู้สึกคิด ทัศนคติ ความเชื่อ และความสำนึกของประชากรวิจัย อันได้แก่นักเรียนนายร้อย จปร. ทั้ง 5 ชั้นปี รายละเอียดเกี่ยวกับประชากร กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล วิธีการเก็บข้อมูล และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลระบุรายละเอียดไว้ในบทที่ 4

กล่าวโดยย่อ เนื้อหาของการศึกษาเรื่องนี้แบ่งออกเป็น 4 ประเด็น คือ

- ประเด็นที่ 1 ระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย
- ประเด็นที่ 2 พรรคการเมืองและการเลือกตั้ง
- ประเด็นที่ 3 ทหารกับการเมืองและผู้นำทางการเมือง
- ประเด็นที่ 4 การเรียนรู้ทางการเมือง

1.8 นิยามศัพท์สำคัญ

การศึกษาเรื่องการเรียนรู้และความสำนึกทางการเมืองของนักเรียนนายร้อยโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า มีศัพท์เฉพาะอยู่จำนวนมากสมควรที่จะได้นิยามเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ดังนี้

นักเรียนโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

หมายถึงนักเรียนชั้นปีที่ 1 ถึง 5 ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ในปีการศึกษา 2535 ในบางครั้งจะเรียกอย่างสั้น ๆ ว่า "นักเรียนนายร้อย จปร."

ความสำนึกทางการเมือง

ความสำนึกทางการเมือง (political consciousness) หมายถึง การที่นักเรียนนายร้อย จปร. มีความตระหนักทางการเมือง (political awareness) อย่างใดอย่างหนึ่ง ด้วยเหตุผลอันเนื่องมาจากการรับรู้ (perception) ทักษะคติ (attitude) ค่านิยม (values) ความเชื่อ (belief) ซึ่งเกิดขึ้นจากการเรียนรู้ (learning) ในกระบวนการกล่อมเกลாதทางการเมือง ความสำนึกทางการเมืองของนักเรียนนายร้อย จปร. จึงได้แก่ การให้ความสนใจทางการเมือง การมองการเมืองในแง่บวก และการรับรู้ถึงบทบาทที่ควรจะเป็นของฝ่ายต่าง ๆ ในทางการเมือง รวมทั้งบทบาทของทหารในทางการเมืองด้วย

การเรียนรู้ทางการเมือง

การเรียนรู้ทางการเมือง (political learning) หมายถึง กระบวนการรับรู้เฉพาะเรื่องในทางการเมือง ของนักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ขณะที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 5 ปกติแล้วการเรียนรู้เกิดขึ้นจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและสิ่งแวดล้อมทั้งหลายที่เรียกทั่วไปว่า "ประสบการณ์" (experience) แรงหนุนเชิงบวกและลบ (positive and negative reinforcement) หรืออีกนัยหนึ่งคือ รางวัล (reward) และโทษ (punishment) เป็นปัจจัยสำคัญต่อการเรียนรู้ของบุคคล

วัฒนธรรมทางการเมือง

วัฒนธรรมทางการเมือง (political culture) หมายถึง แบบแผนของทัศนคติ ความเชื่อ และพฤติกรรมทางการเมืองของนักเรียนนายร้อยโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 จนกระทั่งถึงชั้นปีที่ 5 ว่ามีอยู่ในลักษณะใด กล่าวอย่างกว้างที่สุดคือเป็นแบบที่ สอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตยหรือเป็นแบบอำนาจนิยม

1.9 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ทางด้านวิชาการและเพิ่มพูนความรู้ที่น่าสนใจและสำคัญ ต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะช่วยให้เห็นถึงความสันทัดทางการเมือง และการเรียนรู้ทางการเมืองของนักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า และวัฒนธรรมทางการเมืองไทย ซึ่งอาจจะไม่สนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยเท่าที่ควร

การศึกษานี้จะทำให้ทราบว่า นักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้ามีทัศนคติทางการเมืองที่เป็นอำนาจนิยมจริงหรือไม่ ซึ่งถ้าหากเป็นจริงดังกล่าวแล้ว ก็จะเป็นแนวทางที่จะค้นหาทางวิชาการว่าอะไรเป็นปัจจัยและมีทางใด ที่จะช่วยปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้วัฒนธรรมทางการเมืองของนักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าเป็นอำนาจนิยมน้อยลง เพื่อจะให้เป็นส่วนหนึ่งที่จะสนับสนุนการพัฒนาทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของประเทศ อีกทั้งจะเป็นประโยชน์ทางปฏิบัติด้วย โดยใช้ข้อมูลที่ศึกษานี้ เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงกระบวนการเรียนรู้ทางการเมืองให้แก่โรงเรียนทหารว่า ควรจะมีการพัฒนาและปรับปรุงให้เป็นไปในแนวใด เพื่อให้ให้นักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้ามีความสันทัดทางการเมืองที่สอดคล้องกับกระบวนการเมือง การปกครองที่เป็นประชาธิปไตยของไทยต่อไปนั่นคือ เป็นประโยชน์ต่อการให้การเรียนรู้อ การสร้างสรรค์บุคลิกภาพทางการเมือง และตัวตนทางการเมือง (political self) ของนักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ซึ่งต่อไปในอนาคตจะกลายป็นนายทหารชั้นนำ (elite) ซึ่งเป็นส่วนกำลังสำคัญของทหาร ทำให้เกิดการพัฒนาศักดิ์ของทหาร ให้มีจิตใจและทัศนคติเป็นประชาธิปไตย.